

Preferencje partyjne Polaków w maju 2003 r.

Warszawa, maj 2003 roku

- W badaniu zrealizowanym w drugi weekend maja gotowość wzięcia udziału w wyborach zdecydowanie zadeklarowało 40% badanych, a raczej – 32%. Niepójście do urn zapowiadała ponad jedna piąta badanych (8% raczej nie, a 14% - zdecydowanie nie). Wahalo się 6% badanych. Na podstawie uzyskanych deklaracji wielkość rzeczywistej frekwencji w wyborach parlamentarnych szacowalibyśmy na około dwie piąte uprawnionych.
- Liderem rankingu pozostaje SLD (poparcie zadeklarowało 25% osób o sprecyzowanych preferencjach, które zadeklarowały zdecydowanie lub raczej gotowość głosowania). Następne w rankingu są: PiS (15%), Samoobrona, PO (po 14%), PSL (9%) i LPR (8%). Wynik poniżej pięcioprocentowego progu uzyskały KPEiR i UW. Dwuprocentowy wynik otrzymała UP. Po jednej na sto badanych osób zgłaszało poparcie dla UPR, PUG i ZChN. Poparcie dla pozostałych wyszczególnionych ugrupowań deklarował mniej niż jeden na stu badanych. Zamiar głosowania na partie inne niż wymienione zgłaszało 2% badanych.
- Partiami rezerwowymi są dla badanych najczęściej PiS, PO, PSL (wskazywało na nie po 10% osób, które zamierzały iść głosować i miały sprecyzowane preferencje) i UP (9%). Wśród osób pytanym o drugą preferencję niemal trzech na dziesięciu nie wskazało partii zapasowej: 17% nie potrafiło takiej wskazać, a 12% nie poparłoby żadnej innej poza aktualnie popieraną.
- Największy elektorat negatywny mają SLD (możliwość przekazania mu poparcia wykluczyło 32% badanych), Samoobrona (23%) i LPR (16%).

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowań zawartych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła.

W przeprowadzonym w dniach 10-12 maja br. sondażu dotyczącym popularności partii politycznych pytaliśmy Polaków o gotowość uczestniczenia w ewentualnych wyborach parlamentarnych, o aktualne preferencje, o drugą preferencję oraz o preferencje negatywne¹.

GOTOWOŚĆ GŁOSOWANIA

Na fali kampanii referendalnej zwiększyła się mobilizacja wyborców. O ile jeszcze miesiąc wcześniej na pytanie o pójście do ewentualnych wyborów parlamentarnych pozytywnie odpowiadało tylko 34% osób, to teraz odsetek ten wzrósł do 40% (przy szacowaniu wielkości frekwencji zwracamy uwagę na respondentów, którzy składają deklaracje w sposób zdecydowany). Jednocześnie ubyło osób, które odmawiały udziału w głosowaniu.

GDYBY W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ ODBYŁY SIĘ WYBORY DO SEJMU, TO CZY WZIAŁBY(ĘŁABY) PAN(I) W NICH UDZIAŁ														
(Dane w proc.)	Late poll	PKW	7-9 IX.'02	21-23 IX.'02	5-7 X.'02	12-14. X.'02	12-14. XI.'02	23-25. XI.'02	7-9. XII.'02	10-12. I.'03	8-10. II.'03	8-10. III.'03	5-7. IV.'03	10-12. V.'03
Zdecydowanie tak	46,4	46,29	40	39	40	38	37	40	36	36	35	36	34	40
Raczej tak			23	27	28	28	22	26	24	27	25	29	30	32
Raczej nie			10	10	8	10	12	12	11	13	14	11	10	8
Zdecydowanie nie			21	19	18	18	25	20	23	19	20	18	19	14
Trudno powiedzieć			6	5	6	6	4	2	6	5	6	6	7	6

Zdecydowani głosować są najczęściej ludzie w średnim wieku (45-64 lata), legitymujący się wykształceniem wyższym, mieszkający w dużych miastach, kierownicy i specjaliści, prywatni przedsiębiorcy, rolnicy, emeryci, ludzie zainteresowani polityką, raczej znajdujący się w dobrej niż złej sytuacji materialnej, częściej mężczyźni niż kobiety, częściej też osoby deklarujące sympatie lewicowe i centrolewicowe niż prawicowe i centroprawicowe.

PREFERENCJE PARTYJNE

W maju liderem rankingu pozostaje Sojusz Lewicy Demokratycznej. Gotowość głosowania na tę partię zadeklarowało 25% osób deklarujących zamiar głosowania i mających sprecyzowane preferencje. Druga pozycja w rankingu przypadła „Prawu i

¹ Sondaż TNS OBOP zrealizowany w dniach 10-12 maja 2003 r. na reprezentatywnej, losowej 936-osobowej ogólnopolskiej próbie osób od 18 roku życia. Maksymalny błąd statystyczny dla takiej wielkości próby wynosi +/-3%, przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

Sprawiedliwości”, które uzyskało w naszym badaniu 15% poparcia. Niewiele mniej głosów otrzymały: Samoobrona i Platforma Obywatelska (po 14%). Na miejsca w parlamencie mogłyby liczyć ponadto: Polskie Stronnictwo Ludowe (9%) i Liga Polskich Rodzin (8%).

Tuż poniżej granicy progu wyborczego znalazły się: Krajowa Partia Emerytów i Rencistów oraz Unia Wolności (po 4%). Dwukrotnie niższy wynik uzyskała teraz Unia Pracy (2%). Notowania każdego z pozostałych ugrupowań kształtowały się na poziomie jednego procenta lub jeszcze mniejszym.

KANDYDATÓW KTÓREJ PARTII LUB UGRUPOWANIA POPARŁ(A)BY PAN(I) W WYBORACH DO SEJMU

	Late poll	3.IX.'01 PKW	7-9. IX.'02	21-23. IX.'02	5-7 X.'02	12-14. X.'02	12-14. XI.'02	23-25. XI.'02	7-9. XII.'02	10-12. I.'03	8-9. II.'03	8-10. III.'03	5-7. IV.'03	10-12. V.'03
Sojusz Lewicy Demokratycznej – SLD (L. Miller)	-	-	32	32	30	32	31	27	25	38	28	29	22	25
„Prawo i Sprawiedliwość” (L. Kaczyński)	8,94	9,50	13	11	14	12	13	14	15	9	15	15	16	15
Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej (A. Lepper)	10,28	10,20	11	16	14	13	12	15	14	10	13	14	18	14
Platforma Obywatelska Rzeczy- pospolitej Polskiej (M. Płażyński)	12,25	12,68	9	11	13	10	8	8	10	9	9	9	13	14
Polskie Stronnictwo Ludowe – PSL (J. Kalinowski)	9,35	8,98	8	10	10	11	16	10	10	12	8	8	10	9
Liga Polskich Rodzin (M. Kotlinowski)	7,51	7,87	13	8	8	8	7	12	13	7	9	10	8	8
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (T. Mamiński)	-	-	0	1	0	1	2	3	3	2	3	2	3	4
Unia Wolności – UW (W. Frasyniuk)	3,19	3,10	4	4	4	3	2	2	3	3	5	4	4	4
Unia Pracy – UP (M. Pol)	-	-	2	2	1	1	2	3	3	4	4	4	3	2
Unia Polityki Realnej – UPR (S. Wojtera)	-	-	3	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1
Polska Unia Gospodarcza (W. Korowski)	0,06	0,06	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Zjednoczenie Chrześcijańsko- Narodowe – ZChN (J. Kropiwnicki)	-	-	1	1	0	1	2	1	1	1	1	1	0	1
Partia Ludowo-Demokratyczna (R. Jagieliński)	-	-	1	0	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0
Razem Polsce (A. Macierewicz)	-	-	-	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0
Stronnictwo Demokratyczne – SD (A. Arendarski)	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Alternatywa Partia Pracy (D. Podrzycki)	0,43	0,42	2	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0
Centrolewica Rzeczypospolitej Polskiej (T. Kraśko)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Konfederacja Polski Niepodległej – Obóz Patriotyczny (P. Sytek)	0,01	-	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Polska Partia Socjalistyczna - PPS (Z. Puchajda)	0,11	0,10	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0
Polska Wspólnota Narodowa (B. Tejkowski)	0,12	0,02	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Ruch Społeczny (K. Piesiewicz)	-	-	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Stronnictwo Konserwatywno Ludo- we – Ruch Nowej Polski (A. Balazs)	-	-	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Inne partie	-	-	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	2
Koalicja Sojusz Lewicy Demokratycznej – Unia Pracy”	41,51	41,04	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Akcja Wyborcza Solidarność Prawicy	5,71	5,60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Na kartach umieszczono nazwy partii i koalicji wg kolejności alfabetycznej. Przy ich nazwach, w nawiasach podano nazwiska liderów. Prezentowane w tabeli wyniki preferencji odnoszą się do wszystkich uprawnionych do głosowania osób, które zadeklarowały („zdecydowanie” lub „raczej”) gotowość wzięcia udziału w wyborach i które wiedziały, na jakie z wyszczególnionych na liście – lub inną niż wymienione partie zagłosować.

Wynik 0% poparcia dla partii oznacza, że elektorat tego ugrupowania może stanowić mniej niż 1% lub może kształtować się na poziomie 1% (po uwzględnieniu wyniku uzyskanego po przecinku i błędzie statystycznego)

Analizując notowania poszczególnych partii i porównując je z wynikami poprzednimi należy pamiętać, o błędzie statystycznym. Dla całej badanej populacji wynosi on maksymalnie +/-3%. Dla osób, które odpowiadały na pytanie preferencje (tzn. deklarowały gotowość głosowania i wiedziały kogo by poparty) odsetek ten kształtuje się już na poziomie 4,3%. Ponieważ maksymalny błąd statyczny obowiązuje dla rozkładu odpowiedzi 50% na 50%, a błąd jest tym mniejszy, im odsetek odpowiedzi jest mniejszy (lub im jest większy) od 50%, to już w przypadku lidera rankingu wielkość błędu statystycznego wynosić będzie +/-3,7% (dla odsetka 14% - 15% wielkość błędu wynosi 3% itd.). Oznacza to, że wynik na przykład dla lidera rankingu – osiągniętego w tym pomiarze 25% poparcia – może mieścić się między 22% a 28%.

Błąd statystyczny dotyczy wszystkich realizowanych badań (pod warunkiem, że sondaż spełnia wszystkie metodologiczne wymagania nakładane na badania reprezentatywne) – niezależnie od firmy czy kraju w którym są prowadzone – o wielkości dopuszczalnego błędu statystycznego decyduje wielkość badanej populacji.

* * *

Osoby niezdecydowane jak głosować – mimo deklarowanego zamiaru uczestniczenia w wyborach parlamentarnych – stanowiły 20%. Odsetek ten nie różnił się istotnie od wyniku uzyskanego przed miesiącem – wówczas osoby niezdecydowane, której z partii udzielić poparcia stanowiły 19%.

ELEKTORATY REZERWOWE

Wszystkie osoby, które miały sprecyzowane preferencje (a wcześniej deklarowały zamiar uczestniczenia w ewentualnych wyborach) zapytaliśmy, jak głosowałyby, gdy popierana przez nich partia nie startowała w wyborach. Partią drugiego wyboru był dla 10% badanych PiS, taka sama liczba osób wskazywała PO i tyle samo – PSL. Niewiele mniej osób niż na te trzy partie wskazywało na UP (9%). Dla 6% badanych partią drugiego wyboru jest LPR. Po 5% osób pytanych o partię alternatywną wymieniało Samoobronę i UW. Na SLD wskazało 4% osób.

Wśród osób pytanym o drugą preferencję niemal trzech na dziesięciu nie wskazało partii zapasowej – 17% nie potrafiło takiej wybrać, a 12% zadeklarowało, że nie poparliby żadnej innej poza aktualnie popieraną.

**A GDYBY POPIERANA PRZEZ PANA(IA) PARTIA NIE STRATOWAŁA,
TO KANDYDATÓW KTÓREJ PARTII BY PAN(I) POPARŁ(A)?**

<i>Dane w proc.</i>	23-25. XI.'02	7-9. XII.'02	10-12. I.'03	8-10. II.'03	8-10. III.'03	5-7. IV.'03	10-12. V.'03
„Prawo i Sprawiedliwość” (L. Kaczyński)	10	11	12	12	12	13	10
Platforma Obywatelska Rzeczypospolitej Polskiej (M. Płażyński)	9	7	10	9	12	8	10
Polskie Stronnictwo Ludowe - PSL (J. Kalinowski)	8	13	10	10	7	9	10
Unia Pracy - UP (M. Pol)	7	8	9	7	7	7	9
Liga Polskich Rodzin (M. Kotlinowski)	8	8	5	6	9	6	6
Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej (A. Lepper)	5	7	6	8	6	6	5
Unia Wolności - UW (W. Frasyniuk)	3	5	3	6	3	6	5
Sojusz Lewicy Demokratycznej - SLD (L. Miller)	6	5	8	8	2	9	4
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (T. Mamiński)	2	2	1	2	1	2	2
Stronnictwo Demokratyczne – SD (A. Arendarski)	1	1	0	2	0	1	2
Unia Polityki Realnej - UPR (J. Korwin-Mikke)	1	0	2	1	1	1	1
Zjednoczenie Chrześcijańsko-Narodowe - ZChN (J. Kropiwnicki)	1	1	1	1	2	1	1
Alternatywa Partia Pracy (D. Podrzycki)	2	1	1	1	1	0	1
Stronnictwo Konserwatywno Ludowe – Ruch Nowej Polski (A. Balazs)	1	0	0	0	0	0	1
Partia Ludowo-Demokratyczna (R. Jagieliński)	1	1	0	0	0	2	1
Konfederacja Polski Niepodległej – Obóz Patriotyczny (P. Sytek)	0	0	0	0	1	0	1
Polska Unia Gospodarcza (W. Kornowski)	0	0	1	1	1	0	1
Polska Wspólnota Narodowa (B. Tejkowski)	0	0	0	0	0	0	0
Polska Partia Socjalistyczna - PPS (Z. Puchajda)	0	0	0	0	1	0	0
Ruch Społeczny (K. Piesiewicz)	1	0	0	0	0	0	0
Razem Polsce (A. Macierewicz)	1	0	0	0	0	0	0
Centrolewica Rzeczypospolitej Polskiej (T. Kraśko)	-	-	-	-	-	-	0
inne	1	0	1	0	1	0	1
Żadna	12	10	12	10	11	12	12
trudno powiedzieć	20	20	18	16	22	17	17

Dane w proc.
Wyniki wśród osób, które zadeklarowały gotowość głosowania i miały sprecyzowane preferencje

ELEKTORATY NEGATYWNE

Następnie wszystkie osoby, które zadeklarowały gotowość uczestniczenia w wyborach parlamentarnych – niezależnie od posiadania, bądź nie, sprecyzowanych preferencji – zapytaliśmy, których partii z całą pewnością by nie poparły.

Liderem antyrankingu jest SLD – możliwość udzielenia mu poparcia wykluczyło 32% badanych. Na drugim miejscu znalazła się Samoobrona z 23% głosów

dezaprobaty. Trzecia – pod względem posiadanego elektoratu negatywnego – jest LPR (o niegłosowaniu nań mówiło 16% badanych). Wyniki dezaprobaty dla pozostałych ugrupowań były już znacznie niższe.

A NA JAKĄ PARTIĘ NA PEWNO BY PAN(I) NIE GŁOSOWAŁ(A)?						
	7-9. XII.'02	10-12. I.'03	8-10. II.'03	8-10. III.'03	5-7. IV.'03	10-12. V.'03
Sojusz Lewicy Demokratycznej - SLD (<i>L. Miller</i>)	28	19	23	30	28	32
Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej (<i>A. Lepper</i>)	19	22	23	21	24	23
Liga Polskich Rodzin (<i>M. Kotlinski</i>)	13	15	12	18	19	16
Zjednoczenie Chrześcijańsko-Narodowe - ZChN (<i>J. Kropiwnicki</i>)	6	5	8	5	6	6
Platforma Obywatelska Rzeczypospolitej Polskiej (<i>M. Płażyński</i>)	4	5	6	5	4	4
Unia Wolności - UW (<i>W. Frasyniuk</i>)	7	4	7	7	3	4
„Prawo i Sprawiedliwość” (<i>L. Kaczyński</i>)	3	3	2	3	4	4
Polskie Stronnictwo Ludowe - PSL (<i>J. Kalinowski</i>)	2	2	3	4	4	3
Polska Partia Socjalistyczna - PPS (<i>Z. Puchajda</i>)	3	2	2	2	2	3
Unia Pracy - UP (<i>M. Pol</i>)	3	1	2	4	3	2
Unia Polityki Realnej - UPR (<i>S. Wojtera</i>)	2	3	2	3	2	2
Razem Polsce (<i>A. Macierewicz</i>)	2	1	1	1	2	2
Polska Wspólnota Narodowa (<i>B. Tejkowski</i>)	2	1	1	1	1	2
Ruch Społeczny (<i>K. Piesiewicz</i>)	1	1	0	1	1	2
Centrolewica Rzeczypospolitej Polskiej (<i>T. Kraśko</i>)	-	-	-	-	-	2
Konfederacja Polski Niepodległej – Obóz Patriotyczny (<i>P. Sytek</i>)	2	3	2	4	2	1
Alternatywa Partia Pracy (<i>D. Podrzycki</i>)	1	1	2	1	2	1
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (<i>T. Mamiński</i>)	1	1	1	2	1	1
Stronnictwo Konserwatywno Ludowe – Ruch Nowej Polski (<i>A. Balasz</i>)	1	0	1	1	1	1
Stronnictwo Demokratyczne - SD (<i>A. Arendarski</i>)	0	1	0	1	1	1
Polska Unia Gospodarcza (<i>W. Kornowski</i>)	0	1	1	1	0	0
Partia Ludowo-Demokratyczna (<i>R. Jagieliński</i>)	1	1	1	1	1	0
Inne	0	0	0	0	1	0
Żadna	2	2	2	3	1	1
trudno powiedzieć	19	25	19	18	17	18

Dane w proc.
Wyniki wśród osób, które zadeklarowały gotowość głosowania
Wyniki nie sumują się do 100% - można było wskazać więcej niż jedną odpowiedź

POLITYCZNA CHARAKTERYSTYKA ELEKTORATÓW

(w kolejności alfabetycznej)

Liga Polskich Rodzin

Liga Polskich Rodzin mogłaby liczyć ewentualnie na pozyskanie aktualnych wyborców Samoobrony (gotowość głosowania na LPR w drugiej kolejności

dopuszczało 14% elektoratu tej partii) lub PSL (11%). Rzadziej gotowość przejścia do LPR rozważali zwolennicy konkurencyjnych partii. Z kolei osoby zapowiadające głosowania na LPR najczęściej dopuszczały możliwość przekazania poparcia PiS (24%) i PSL (20%). Zainteresowanie innymi partiami było już znacznie mniejsze. Znaczna część elektoratu LPR – niemal dwie piąte – nie ma partii rezerwowej: co ósmy nie poparłby żadnej innej, a co czwarty nie potrafił odpowiedniej dla siebie partii wskazać.

Wśród osób deklarujących poparcie dla LPR niemal połowa odrzuciła możliwość przekazania poparcia SLD. Ponadto częściej niż inni badani – wyraźnie jednak rzadziej niż miało to miejsce w przypadku SLD – elektorat ten wykluczał głosowanie na PO (9%); rzadziej niż inni badani odmawiali poparcia Samoobrony (8%). Z kolei niechęć wobec LPR największa jest ze strony SLD (41%), a także PO (25%).

Platforma Obywatelska

Sympatie elektoratu PO kierują się najczęściej ku PiS (32% osób deklarujących poparcie dla PO dopuszcza możliwość przekazania poparcia PiS) oraz UW (24%). Jednocześnie też PO mogłaby liczyć na „dopływ” elektoratu ze strony PiS (37%). Możliwość głosowania na PO odrzuca relatywnie niewiele osób, wśród nich najczęściej pojawiają się zwolennicy LPR i Samoobrony (po 9%). Zwolennicy PO natomiast z wyraźną niechęcią odnoszą się do SLD (48% wykluczyło możliwość udzielenia poparcia tej partii), Samoobrony (46%) i LPR (25%).

Polskie Stronnictwo Ludowe

Głosowanie na Polskie Stronnictwo Ludowe dopuszczają najczęściej wyborcy Samoobrony (21%), LPR (20%) i SLD (15%). Z kolei elektorat PSL częściej niż inni rozważa możliwość przekazania poparcia PiS (17%), Samoobronie, SLD (po 14%) i LPR (11%). Jednocześnie pytani o partie, których na pewno by nie poparli zwolennicy LPR najczęściej wskazywali na Samoobronę (39%), SLD (29%) i LPR (16%); o ile jednak SLD i LPR wymieniane były w tej grupie równie często co wśród ogółu badanych, to Samoobrona przywoływana była przez nich już częściej. O niegłosowaniu na PSL z kolei relatywnie najczęściej mówili zwolennicy Samoobrony (8%) i PO (6%).

Prawo i Sprawiedliwość

Elektorat PiS pytany o drugą preferencję najczęściej wskazywał na PO (37%). Również dla potencjalnych wyborców PO PiS jest najczęściej wskazywaną partią drugiego wyboru (PiS mogłoby liczyć na głosy 32% elektoratu PO). Ponadto, częściej niż zwolennicy innych partii możliwość przetransferowania poparcia na PiS rozważali sympatycy LPR (24%). Możliwość przekazania głosu najczęściej z kolei odrzucali potencjalni wyborcy SLD (13%). Wyborcy PiS w sposób zdecydowany wykluczyli głosowanie na SLD (o niegłosowaniu na tę partię mówiło aż 70%). Inne wymieniane jeszcze partie, którym wyborcy PiS nie przekazaliby poparcia, to Samoobrona (wynik 21% wskazań negatywnych nie odbiega znacząco od wyniku ogólnopolskiego) i LPR (wynik 10% jest już rzadszy niż wśród ogółu pytanych).

Samoobrona

Pytani o drugą preferencję potencjalni wyborcy Samoobrony najczęściej – i częściej niż ogół badanych – wskazywali na PSL (21%) i LPR (14%). Z kolei częściej niż inni możliwość przekazania poparcia Samoobronie rozważali sympatycy PSL (14%).

O ile niechęć zwolenników Samoobrony kierowała się przede wszystkim ku SLD (54%), to niechęć wobec Samoobrony ma swoje źródła w elektoratach UW (51%), PO (46%), PSL (39%) i SLD (31%).

Sojusz Lewicy Demokratycznej

Ewentualne przekazanie poparcia SLD najczęściej rozważał elektorat PSL (14%). Z kolei dla elektoratu SLD partią drugiego wyboru jest najczęściej UP (20%) i PSL (15%).

Osoby deklarujące poparcie dla SLD najczęściej odrzucają możliwość przekazania głosu na LPR (41%), Samoobronę (31%) i PiS (13%). Z kolei niechęć wobec SLD najczęściej deklarują potencjalni wyborcy PiS (70%), Samoobrony (54%) oraz LPR i PO (po 48%).

GOTOWOŚĆ UCZESTNICZENIA W WYBORACH PARLAMENTARNYCH(a)

		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		zdecydowanie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowanie nie	jeszcze nie wiem	
OGÓLEM		40	32	8	14	6	936
PLEĆ	mężczyźni	46	29	6	14	6	441
	kobiety	35	34	9	15	7	494
WIEK	18-24 lata	30	34	12	13	11	150
	25-34 lata	35	33	7	19	5	154
	35-44 lata	38	34	8	14	5	181
	45-54 lata	50	28	5	12	4	171
	55-64 lata	49	27	5	10	8	125
	65 i więcej lat	39	32	7	17	5	155
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	35	27	10	18	10	219
	zasadnicze zawodowe	37	33	9	15	5	244
	średnie i pomaturalne	39	36	7	14	5	359
	wyższe i licencjat	59	25	3	7	7	112
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	37	33	9	13	8	342
	miasta do 20 tys.	43	30	8	14	5	116
	miasta 20-100 tys.	40	26	4	22	8	185
	miasta 100-500 tys.	38	35	11	13	3	178
	miasta pow. 500 tys.	50	32	4	8	6	115
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	58	25	5	8	3	64
	prywatni przedsiębiorcy	52	29		16	3	26
	pracownicy administracji i usług	44	30	5	17	4	111
	robotnicy	23	43	7	19	8	112
	rolnicy	51	29	14	6		43
	gospodynie domowe	34	20	16	22	7	36
	emeryci	49	29	5	12	5	192
	renciści	36	34	8	15	7	86
	uczniowie i studenci	37	30	8	11	13	84
bezrobotni	33	33	10	16	8	180	
PRAKTYKI RELIGIJNE	regularnie praktykujący	39	34	8	13	7	597
	nieregularnie praktykujący	37	30	9	16	7	207
	niepraktykujący	51	23	6	19	1	128
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	45	32	5	13	5	118
	średnia	40	32	7	14	6	546
	zła	39	30	9	16	7	266
	w ogóle się nie interesują	23	26	8	34	8	165

ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	raczej się nie interesują	32	35	10	15	8	320
	raczej się interesują	50	31	6	6	6	369
	bardzo zainteresowani	58	30	2	9	0	82
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	62	20	8	8	2	139
	centrolewicowe	53	31	6	7	3	87
	centroprawicowe	46	36	7	6	4	90
	prawicowe	46	36	6	9	3	158
	trudno powiedzieć	28	33	8	21	10	461
OCENA KIERUNKU ZMIAN W KRAJU	dobry	50	33	6	6	5	145
	zły	37	30	8	17	7	667
	trudno powiedzieć	45	38	6	9	2	123

a Dane TNS OBOP; Sondaż realizowany w dn. 10-12 maja 2003 r.

PREFERENCJE PARTYJNE (WYBORY DO SEJMU)

- wyniki wśród osób mających sprecyzowane preferencje, które zadeklarowały gotowość głosować
1. Alternatywa Partia Pracy; 2. Centrolewica; 3. KPN-OP; 4. KPEiR; 5. LPR; 6. PLD; 7. PO; 8. PPS; 9. PUG; 10. PV
12. PiS; 13. Razem Polsce; 14. RS; 15. Samoobrona; 16. SLD; 17. SD; 18. SKL-RNP; 19. UPR; 20. UP; 21. UW; ;
96. inne(a,b)

		DANE W PROC.																					
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	15	16	17	19	20	21	22		
OGÓŁEM		0	0	0	4	8	0	14	0	1	0	9	15	0	14	25	0	1	2	4	1		
PLEĆ	mężczyźni	0	0		4	7	0	15		1	0	9	15		16	26		1	1	4	1		
	kobiety			0	5	10	0	12	0	1		8	14	0	13	24	1	0	3	5	0		
WIEK	18-24 lata					10		21		3		10	8		10	33			2	3			
	25-34 lata					9	1	21				8	14		9	27		1	1	9			
	35-44 lata		0		2	5		10		2		10	20		15	21		2	5	3			
	45-54 lata	0			1	7		12		0		9	18		20	25	1	1		2	1		
	55-64 lata				14	3	2	10	0			8	13		17	24		1	2	5			
	65 i więcej lat			0	12	15		10			1	7	10	1	12	23			1	5	1		
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe			0	14	15	1	3		3		15	5	1	23	14			1	3	1		
	zasadnicze zawodowe				2	9	1	8		1		8	19		25	19			3	2	0		
	średnie i pomaturalne	0	0		3	5		19				7	16		8	33	1	1	1	4	0		
	wyższe i licencjat				2	6		21	0			5	13		2	29		3	2	12			
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś				3	12		6		3		18	9		27	17	1	1	1	1	0		
	miasta do 20 tys.				6	5		15				9	14	1	9	28		3	3	3	1		
	miasta 20-100 tys.		0		3	5	1	17	0			3	17		12	36		1	1	3			
	miasta 100-500 tys.			0	8	7	1	21			1	2	14		6	26		1	3	8	1		
	miasta pow. 500 tys.	1			3	8		15				4	24		5	25			3	10			
				1	8		21	1			4	21			28		2	4	5				

1.Alternatywa Partia Pracy; 2.Centrolewica; 3.KPN-OP; 4.KPEiR; 5.LPR; 6.PLD; 7.PO; 8.PPS; 9.PUG; 10.F
13.Razem Polsce; 14.RS; 15.Samoobrona; 16.SLD; 17.SD; 18.SKL-RNP; 19.UPR; 20.UP; 21.UW; 22.ZChN
97.trudno powiedzieć(a,b)

		DANE W PROC.																			
		1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
OGÓŁEM		1	1	2	6	1	10	0	1	0	10	10	0	0	5	4	2	1	1	9	5
PLEĆ	mężczyźni	1	0	1	4	1	12	1	0	1	12	11	0		7	3	2	1	1	8	5
	kobiety	0	1	4	9	0	7		1		7	9	0	1	3	5	1		1	10	4
WIEK	18-24 lata	1		2	5		2				15	28		2	2	6	1		1	4	2
	25-34 lata		1		5		16		1		10	11	1		3	5		1	1	12	4
	35-44 lata	2	1	1	3	0	10		1	2	9	4			10	5	4	3	1	8	4
	45-54 lata	1		2	6	0	13				9	9			4	3	1			14	5
	55-64 lata			6	14	0	7	2			8	9			6	1	3		4	8	5
	65 i więcej lat	1	0	4	6	2	7		0		8	6	1		7	5	0		1	6	6
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	2		2	10	0	1		1		11	5			10	5			0	5	
	zasadnicze zawodowe	1		2	7	0	10			1	16	6		1	9	1	2	2	2	5	2
	średnie i pomaturalne	1	1	3	6	0	11		0		8	14	1		3	5	2		1	12	7
	wyższe i licencjat		2	3	2	3	18	2	2		3	14			0	5		1	1	13	9
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	0		2	9	0	6		1	0	18	10		1	9	4	1		0	4	0
	miasta do 20 tys.	2	2	6	10		15				3	4			7	4		4	2	9	4
	miasta 20-100 tys.	1		1	3	0	12				7	13	1		6	4	3	1	3	10	9
	miasta 100-500 tys.	1	1	2	7	1	10		0		7	12				4	1		2	12	6
	miasta pow. 500 tys.			1	1	2	13	2	2	2	3	10	1		3	5	1			17	8
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści		3	1	1		12	4	3			14			2	5		2	1	14	9
	prywatni przedsiębiorcy				12		25					7								19	7
	pracownicy administracji i usług				9		11				10	16			5	6	1			17	2
	robotnicy			3	7		14			3	4	11			2	7	3	5		15	3
	rolnicy				3	1	5		4		22	5			17	7					2
	gospodynie domowe				7		8				13	25								16	10
	emeryci	1	0	6	7	2	7		0		8	6	0		5	5	2		3	6	7
	renciści			5	14	2	1				12	7			7				3	7	4
	uczniowie i studenci	2	3		6		2				10	22		4	4	8			2	5	1
	bezrobotni	2		1	3		16				16	7	1		6	1	3			7	3
PRAKTYKI RELIGIJNE	regularnie praktykujący	1	0	4	8	0	9		1	0	9	13			6	3	1	1	2	7	3
	nieregularnie praktykujący	1		0	6	0	9	1	0	1	12	7	0	1	4	9	1		1	11	5

	niepraktykujący	2	1	2	3	13			8	5	1		5	3	2			17	9		
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	1	2	6	2	3	5	2	2	2	7	15		2	3	5	1	1	2	13	8
	średnia	1	0	2	7	0	11		0		10	10	0		5	4	2	1	1	10	4
	zła	1		2	8		9		1	11	8	0		7	3	1		1	4	4	
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują			1	7		8		2			10			7	7	2			12	
	raczej się nie interesują	1	0	3	10	0	6	1		0	14	10			4	3	2	2	1	6	2
	raczej się interesują	1	1	2	5	1	10		1	1	9	9	0	1	6	4	1		2	11	5
	bardzo zainteresowani			3	1	2	22				4	15			6	6	1	2	1	10	13
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	3	1	3	3	2	4		2	13	2			6	4	4			21	3	
	centrolewicowe	1		3	4	1	8	3		15	2			2	14		4		15	4	
	centroprawicowe			3	6		26	2		6	13			5	1	2		5	3	9	
	prawicowe	1	1	1	9	1	15	0		6	20	1		5	2		1	1	3	7	
	trudno powiedzieć			3	7		3	1		9	10		1	7	3	1		1	7	2	
OCENA KIERUNKU ZMIAN W KRAJU	dobry	1		5	9	1	10		1	1	8	9		2	6	2	3	1	15	2	
	zły	1	1	2	6	0	10		0	0	10	11	0	0	5	3	1	0	1	6	6
	trudno powiedzieć	1		2	3	2	8	2		7	10			10	6	1		1	17	2	

a Braki wyszczególnionych w opisie tytułu tabeli kolumn oraz puste komórki w tabeli danych oznaczają, że w badanej kategorii nie została wskazana przez żadną z osób.

Zera występują w sytuacji, gdy kategoria została wskazana - w badanej zbiorowości - przez liczbę osób stanowiącą

b Dane TNS OBOP; Sondaż realizowany w dn. 10-12 maja 2003 r.

A NA JAKĄ PARTIĘ NA PEWNO BY PAN(I) NIE GŁOSOWAŁ(A)?

- wybory negatywne wśród osób, które zadeklarowały gotowość głosowania -

1.Alternatywa Partia Pracy; 2.Centrolewica; 3.KPN-OP; 4.KPEiR; 5.LPR; 6.PLD; 7.PO; 8.PPS; 9.PUG; 10.13.Razem Polsce; 14.RS; 15.Samoobrona; 16.SLD; 17.SD; 18.SKL-RNP; 19.UPR; 20.UP; 21.UW; 22.ZCh 97.trudno powiedzieć(a,b,c)

		DANE W PROC.																			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
OGÓŁEM		1	2	1	1	16	0	4	3	0	2	3	4	2	2	23	32	1	1	2	2
PŁEĆ	mężczyźni	1	2	1	1	19	1	5	3	1	3	4	4	2	2	25	34	1	1	3	2
	kobiety	1	1	2	1	14	0	4	2	0	1	2	4	2	2	21	29	1	1	1	2
WIEK	18-24 lata	1	3		2	13		2	4		1	6	3	1	3	19	23		0	3	1
	25-34 lata	1	3	1	1	19		5	2		1	5	4	2	2	25	29			1	2
	35-44 lata	1	2	1	2	17		4	4	0	3	3	5	2		25	36	2	3	1	3
	45-54 lata			1	1	14		6	3	1	3	1	3		4	23	40		1	3	3
	55-64 lata	1	2	3		17	2	4	3	1	2	1	5	4	1	25	32		1	3	4
	65 i więcej lat	2	0	1	0	18	1	4	1		2	3	2	3	1	19	27	1	1	2	2
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	1	0	0	2	8	0	5	1	1	0	1	1	2	1	10	29		1	3	2
	zasadnicze zawodowe	0	2	2	0	11		5	2		0	5	2	1		14	43		1	2	2
	średnie i pomaturalne	1	2	2	1	21	1	4	3	1	2	2	6	2	4	28	26	1	1	2	3

	wyższe i licencjat	1	3	1	24	1	3	4	8	6	5	4	0	42	30	1	2	2	3		
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	0	1	1	12	0	4	1	0	2	2	1	2	12	35		1	2	1		
	miasta do 20 tys.	3	3		10		2	2	2	4	3	1	2	22	34	0			2		
	miasta 20-100 tys.	1	5	2		22	1	5	8	3	3	2	4	5	3	29	33		1	6	5
	miasta 100-500 tys.	2	0	0	2	21	1	3	2		3	4	7	1	2	30	30	2	2	1	3
	miasta pow. 500 tys.	3	1	2	3	20		7	2		5	6	7	3		33	23	1	1	1	2
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	3	5		3	14		2	6		11	6	6	2	1	35	42	6	3	1	6
	prywatni przedsiębiorcy			7		21		13						2		42	10				
	pracownicy administracji i usług	1	1	3	1	16		8		1		1	4		2	28	26		2		1
	robotnicy				1	13		10	4	2	4	1	4	2	5	27	40			2	4
	rolnicy					9		4	7			2	3	3	3	4	46			2	
	gospodynie domowe	4				6										33	24				
	emeryci	1	1	2	0	20	1	3	2	0	2	3	2	3	1	22	28	1	1	2	1
	renciści	1	1	2		13	1	6		1		1	7	3		19	31		1	3	6
	uczniowie i studenci	1			2	13		1	3		2	4	3	1	5	23	19		1		
	bezrobotni		5		2	21	0	1	4		1	7	6	2	1	14	38		2	6	2
PRAKTYKI RELIGIJNE	regularnie praktykujący	1	1	1	1	12	0	4	3	1	1	3	1	2	2	18	40	1	1	2	3
	nieregularnie praktykujący	1	2	2	2	20	0	3	3	0	2	4	8	2	2	25	22		1	4	3
	niepraktykujący	1	4			32		7	1		4	3	10	3	3	39	9		1		
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	2	2	2	1	21		3	5		6	5	1	2		28	21	1	2		3
	średnia	1	1	2	1	15	1	4	1	0	1	3	3	2	2	24	31	1	1	2	2
	zła	0	2	0	1	17	0	6	5	1	2	4	7	1	2	17	38		1	4	2
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują					2		2			1	2	1	1	14	26		1	1	2	
	raczej się nie interesują	1	2	1	2	13	0	5	3	1	2	2	4	1	4	19	32	1	1	2	3
	raczej się interesują	1	2	2	1	21	0	4	3		3	5	4	1	0	24	31	0	1	2	2
	bardzo zainteresowani	2	1	4	1	24	1	5	4	0	3	4	6	6	4	35	41	1	1	6	3
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	1	3	3	1	31	1	6	2	0	4	6	11	2	1	30	4	0	1	6	1
	centrolewicowe	3	2		2	28	1	6			4	2	3	2		48	10		1	3	3
	centroprawicowe	3	2	5	3	19		0	9		3	7		2	2	33	50	2	2		1
	prawicowe		1	1		11	0	4	3	1	2	2		1	4	18	63			2	5
	trudno powiedzieć	0	1		1	9	0	4	2	0	0	2	4	2	1	12	29	1	2	1	2
	dobry	3	3	3	4	19	0	5	3	0	2	5	5	2	2	33	21	3	2	1	2

OCENA KIERUNKU ZMIAN W KRAJU	zły	1	1	1	1	13	0	4	3	1	2	3	4	2	2	19	38		1	2	3
	trudno powiedzieć	1	3	2		28	1	4	2		5	2	4	1	1	27	16	0		2	2

a Braki wyszczególnionych w opisie tytułu tabeli kolumn oraz puste komórki w tabeli danych oznaczają, że w badanej kategorii nie została wskazana przez żadną z osób.

Zera występują w sytuacji, gdy kategoria została wskazana - w badanej zbiorowości - przez liczbę osób stanowiącą 0%.

b Dane TNS OBOP; Sondaż realizowany w dn. 10-12 maja 2003 r.

c Wyniki nie sumują się do 100% - można było wskazać więcej niż jedną odpowiedź